

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอในบทนี้ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้วิจัย การสร้างเครื่องมือ วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและรูปแบบการกระจายอำนาจการบริหารศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครตามการปฏิรูปของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

รูปแบบการวิจัย

ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาเจาะลึกรายละเอียดถึงสภาพและรูปแบบการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษที่จัดการศึกษาระดับพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานครซึ่งแบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาได้ 3 เขต จำนวนสถานศึกษา 47 โรงเรียน (รายนามโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในกรุงเทพมหานครตามภาคผนวก จ) กำหนดผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารการศึกษาของสถานศึกษาตามกรอบแนวคิดในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหารระดับกลาง ผู้บริหารส่วนงานมาตรฐานและคุณภาพ ผู้บริหารส่วนงานปฏิบัติการ (จัดการเรียนการสอน) ผู้บริหารส่วนงานสนับสนุน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร 3 โรงเรียน โดยเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รองผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าสำนักงานนโยบายและแผน/หัวหน้างาน

แผนงานจำนวนสถานศึกษาละ 9 ท่านรวมทั้งสิ้น 27 ท่านพร้อมศึกษาเอกสารของสถานศึกษา โดยมี ขั้นตอนการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานครเพื่อศึกษาเจาะลึกรายกรณีโดยกำหนดเกณฑ์เพื่อพิจารณาจากความพร้อมสถานศึกษาที่ผ่านการกระจายอำนาจบริหารการศึกษาและดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 อย่างเป็นรูปธรรมจากสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษที่ผ่านการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และพิจารณาจากผู้บริหารการศึกษาที่มีคุณลักษณะเหมาะสมในการให้ข้อมูลด้านการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาจาก วุฒិการศึกษาระดับปริญญาโทด้านบริหารการศึกษา ประสบการณ์ในหน้าที่บริหาร ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาของสถานศึกษาปัจจุบัน ดังนี้

คุณสมบัติด้านสถานศึกษา

1. สถานศึกษากลุ่มตัวอย่างต้องเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานครที่มีขนาดใหญ่พิเศษคือมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป
2. สถานศึกษากลุ่มตัวอย่างต้องผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งพิจารณาคัดเลือกตามรายชื่อสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกแล้ว ณ เดือนธันวาคม พ.ศ.2546

คุณสมบัติของผู้บริหารสูงสุด

1. ผู้บริหารสูงสุดของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปด้านบริหารการศึกษา
2. ผู้บริหารสูงสุดของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในฐานะผู้บริหารสูงสุดของสถานศึกษามาไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. ผู้บริหารสูงสุดของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งในฐานะผู้บริหารสูงสุดของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างมาไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา

ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสำรวจคุณสมบัติกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 3 เขตของกรุงเทพมหานคร (แบบสำรวจตามภาคผนวก ข) และทำการสำรวจคุณสมบัติสถานศึกษาและคุณสมบัติผู้บริหารสูงสุดสถานศึกษาจากเว็บไซต์ เอกสาร การโทรศัพท์ และการติดต่อด้วยตนเองไปยังกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โรงเรียนสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ฯลฯ จนได้สถานศึกษาผ่านเกณฑ์ครบทุกประการจำนวน 5 โรงเรียน ดังนี้

ตาราง 3.1 กลุ่มตัวอย่างตัวแทนประชากรของเขตพื้นที่การศึกษา

เขตพื้นที่การศึกษา	สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์
เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขตที่ 1	โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขตที่ 2	โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขตที่ 3	โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมถึงคุณสมบัติด้านการบริหารการศึกษาและการดำเนินการด้านปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แล้วได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาเจาะลึกเป็นตัวแทนประชากรเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขตละ 1 โรงเรียน รวม 3 โรงเรียน ดังนี้

ตาราง 3.2 คุณสมบัติเด่นด้านบริหารการศึกษาและดำเนินการปฏิรูปการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

สถานศึกษาที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง	คุณสมบัติเด่นด้านการบริหารการศึกษาและการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย	โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษที่มีการบริหารจัดการศึกษามา 122 ปี (เป็นสถานศึกษาเก่าแก่ที่สุด ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ.2425) จัดการเรียนการสอนจำนวน 84 ห้อง มีนักเรียนจำนวน 3,918 คน พ.ศ.2545-2546 ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนแกนนำในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 มีผลงานโดดเด่นด้านวิชาการมากมาย เช่น โครงการโอลิมปิกวิชาการ โครงการสู่ความเป็นเลิศ ฯลฯ ใช้ระบบสารสนเทศทันสมัยในการบริหารและจัดการศึกษา
โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย	โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษที่มีการบริหารจัดการศึกษามา 57 ปี (ก่อตั้งวันที่ 18 กันยายน พ.ศ.2490) เฉพาะระดับมัธยมศึกษาจัดการเรียนการสอนจำนวน 90 ห้อง มีนักเรียนจำนวน 3,983 คน เริ่มดำเนินการบริหารจัดการศึกษาต่อเนื่องครบทั้ง 4 ช่วงชั้น (ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) มีการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบมีผลงานทุกสาขาวิชาของครู อาจารย์เกือบ 180 เรื่อง และงานวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษาของฝ่ายบริหาร 6 เรื่อง จัดแสดง ณ ห้องนวัตกรรมและเทคโนโลยี

ตาราง 3.2 (ต่อ)

	ทางการศึกษา “พร้อมมูล” ผ่านการประเมินภายนอกด้วยคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับ “ดี” ทั้ง 27 มาตรฐาน
โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม	โรงเรียนรัฐนาระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษที่มีการบริหารจัดการศึกษามา 55 ปี (ก่อตั้งเมื่อ 17 พฤษภาคม พ.ศ.2492) 59 ห้องเรียน นักเรียน 2,920 คน (ข้อมูล ณ พ.ศ.2546) ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนแกนนำในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 โรงเรียนแกนนำปฏิรูปการศึกษาดีเด่น กรมสามัญศึกษา พ.ศ.2545

ขั้นต่อมาผู้วิจัยได้ศึกษาอำนาจหน้าที่จากเอกสาร โรงเรียนและสอบถามบุคลากรของโรงเรียนเพื่อระบุตำแหน่งและบุคคลผู้เป็นตัวแทนส่วนงานผู้ให้การสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดวิจัย ดังปรากฏตามตารางที่ 3.3

ตาราง 3.3 จำนวนผู้ให้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง เขตพื้นที่การศึกษา	ผู้บริหาร สูงสุด (Strategic Apex)	ผู้บริหาร ระดับกลาง (Middle Line)	ผู้บริหารส่วนงาน ปฏิบัติการ (Operating Core)	ผู้บริหารส่วนงาน มาตรฐานและคุณภาพ (Technostructure)	ผู้บริหารส่วนงาน สนับสนุน (Support Staff)	รวม
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขตที่ 1	1	1	3	1*	3	9
โรงเรียนอุทิศสวรรค์ เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขตที่ 2	1	1	3	1	3	9
โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขตที่ 3	1	1	3	1	3	9
รวม	3	3	9	3	9	27

หมายเหตุ * หัวหน้างานแผนงาน ฝ่ายวิชาการรับผิดชอบบริหารส่วนงานมาตรฐานและคุณภาพ (Technostructure) ส่วนสถานศึกษาที่เหลือแยกงานออกชัดเจนเป็นสำนักงานมีผู้บริหารคือหัวหน้าสำนักงานนโยบายและแผน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชนิด คือ แบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารเพื่อศึกษารูปแบบการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในกรุงเทพมหานครของปีการศึกษา 2546 มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการของสถานศึกษา สสำรวจสภาพและรูปแบบการบริหารการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารการศึกษาของสถานศึกษาส่วนงานต่างๆ แบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ในเรื่องต่างๆ คือ ชื่อ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด อายุราชการ ตำแหน่งหน้าที่ และระยะเวลาดำรงตำแหน่งปัจจุบันมีลักษณะเป็นแบบกรอกข้อมูลที่มีประเด็นตรงกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษาของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาและรูปแบบกระจายอำนาจบริหารการศึกษา โดยแบ่งผู้บริหารตามองค์ประกอบส่วนงานของสถานศึกษาตามกรอบแนวคิดวิจัยเป็น 5 ส่วนงาน คือ ผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหารระดับกลาง ผู้บริหารส่วนงานปฏิบัติการ ผู้บริหารส่วนงานสนับสนุน ผู้บริหารส่วนงานมาตรฐานและคุณภาพ

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษาของสถานศึกษาสภาพการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา จำแนก 4 ด้านของการกระจายอำนาจตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป) แก่ส่วนงานตามกรอบแนวคิดวิจัย

2. แบบศึกษาเอกสาร (Documentary Study Form) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาคำสั่งโรงเรียนซึ่งแสดงถึงการกระจายอำนาจลงสู่ตำแหน่งงานตามโครงสร้างการบริหาร การมอบหมายอำนาจหน้าที่ โครงสร้างการบริหารสถานศึกษาเพื่อวิเคราะห์สภาพการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลวิจัยด้านการกระจายอำนาจบริหารในเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น คู่มือการบริหารงานโรงเรียน ธรรมนูญโรงเรียน คำสั่งแต่งตั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในสายงานต่างๆ ซึ่งระบุอำนาจหน้าที่ ฯลฯ บันทึกการประชุม โครงสร้างการบริหารบุคลากร แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานผลการดำเนินงาน เป็นต้น

การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา เว็บไซต์ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา แล้วเลือกกรอบแนวคิดประมวลกับการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสาร

ขั้นที่ 2 การสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสาร มีขั้นตอนดังนี้

1.1 กำหนดโครงสร้างและรูปแบบของแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาด้านโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา โครงสร้างการบริหารฝ่าย อำนาจหน้าที่เป็นทางการ การกระจายอำนาจแนวดิ่งและแนวราบ ตัวแปรบ่งรูปแบบการกระจายอำนาจ โดยกำหนดกลุ่มคำถามปลายเปิดเป็น 3 ตอนและจัดโครงสร้างให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการวัด

1.2 กำหนดโครงสร้างและรูปแบบของแบบศึกษาเอกสารเพื่อสังเคราะห์งานเอกสารอย่างเป็นระบบและรับกับการศึกษาเชิงลึกด้านเดียวกันกับคำถามแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเพิ่มการศึกษาเอกสารที่บริหารจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจการศึกษาตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

ขั้นที่ 3 นำแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสาร เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและแก้ไข

ขั้นที่ 4 ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือไว้ดังนี้

4.1 มีวุฒิการศึกษาด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

4.2 มีความรู้และประสบการณ์ในการให้ความรู้ด้านบริหารการศึกษาและด้านกระจายอำนาจบริหารการศึกษา

4.3 มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัยด้านการศึกษา/ด้านบริหารการศึกษา

ขั้นที่ 5 นำแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารที่แก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของโครงสร้าง รูปแบบ เนื้อหา ปริมาณ ความตรงต่อตัวแปรที่ต้องการวัด ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษาและรูปแบบการพิมพ์ สอบทานการตั้งคำถาม

ขั้นที่ 6 นำแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารจากผู้ทรงคุณวุฒิมาสรุปผลเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข โดยพิจารณาพร้อมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อสร้างเครื่องมือวิจัยที่มีความสมบูรณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

6.1 ผลสรุปการตรวจสอบผู้ทรงคุณวุฒิด้านความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหา มีความครอบคลุมดีแต่มีความซ้ำซ้อน เช่น ข้อ 7-9 และ 11-13 และข้อคำถามมากในบางประเด็น ด้านลำดับโครงสร้างมีการเรียงลำดับดี ผลการตรวจสอบภาษาที่ใช้ในแบบสัมภาษณ์พบว่าควรปรับปรุงไม่ให้เข้าใจว่าเป็นแบบสอบถามและแก้คำผิด การใช้ศัพท์ให้ตรงกับการบริหารการศึกษาในปัจจุบัน การให้นิยามสั้นๆ ของผู้บริหารการศึกษาตามกรอบแนวคิดวิจัยให้เข้าใจแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ ผลการตรวจความตรงเชิง

เนื้อหา ความเป็นปรนัยของข้อคำถาม (objectivity) ให้ผู้วิจัยตั้งคำถามและอธิบายการกระจายอำนาจ แนวคิดและแนวราบแก่ผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลตัวแปรบ่งรูปแบบที่เที่ยงตรง

6.2 ปรับปรุงภาษาและเนื้อหาที่ใช้ในแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษามีรายละเอียด ดังนี้

แก้ข้อความที่ผิดจาก “แบบสอบถาม” เป็น “แบบสัมภาษณ์” ทั้งหมด

ตอนที่ 1 ในส่วนคำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูล... ปรับปรุงเป็น ผู้สัมภาษณ์กรอกข้อมูล... /และ ...เกี่ยวกับตัวท่าน ปรับปรุงเป็น ...เกี่ยวกับตัวผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อ 4 ให้นิยามที่ชัดเจนของผู้บริหารระดับกลางของสถานศึกษา ได้แก่ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ปรับปรุงเป็น ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนโดยตรง

ตอนที่ 1 ข้อ 4 ให้นิยามที่ชัดเจนของผู้บริหารระดับปฏิบัติการ ได้แก่ หัวหน้าหมวด หัวหน้างานในสายการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุงเป็น ผู้บริหารส่วนงานปฏิบัติการของสถานศึกษา ได้แก่ รองผู้ช่วยผู้อำนวยการที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนโดยตรง

ตอนที่ 1 ข้อ 4 ให้นิยามที่ชัดเจนของผู้บริหารสายงานสนับสนุน ได้แก่ หัวหน้าหมวด หัวหน้างานในสายงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุงเป็น ผู้บริหารส่วนงานสนับสนุน ได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการในส่วนงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 1 ข้อ 4 ให้นิยามที่ชัดเจนของผู้บริหารสายงานมาตรฐานและคุณภาพ ได้แก่ หัวหน้างานในสายงานมาตรฐานการศึกษา งานประกันคุณภาพการศึกษา งานวิจัยและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุงเป็น ผู้บริหารส่วนงานมาตรฐานและคุณภาพ ได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าสำนักงาน หัวหน้างานในส่วนงานนโยบายและแผน มาตรฐานการศึกษา งานประกันคุณภาพการศึกษา งานวิจัยและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ฯลฯ

ตอนที่ 2 ในส่วนคำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูล... ปรับปรุงเป็น ผู้สัมภาษณ์กรอกข้อมูล...

ตอนที่ 2 ในส่วนหัวข้อ “ผู้บริหารสูงสุด” ปรับปรุงเป็น ผู้บริหารสูงสุด (Strategic Apex) หมายถึง ผู้อำนวยการหรือรักษาการผู้อำนวยการซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ในส่วนหัวข้อ “ผู้บริหารระดับกลาง” ปรับปรุงเป็น ผู้บริหารระดับกลาง (Middle Line) หมายถึง ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาที่รับมอบอำนาจให้รับผิดชอบด้านส่วนงานปฏิบัติการ คือ งานจัดการเรียนการสอนโดยตรง เช่น ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ตอนที่ 2 ในส่วนหัวข้อ “ผู้บริหารส่วนปฏิบัติการ (จัดการเรียนการสอน)” ปรับปรุงเป็น ผู้บริหารส่วนงานปฏิบัติการ (Operating Core) หมายถึง ผู้บริหารการศึกษาที่รับมอบอำนาจในการบริหารจัดการเรียนการสอนโดยตรง เช่น รองผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ตอนที่ 2 ในส่วนหัวข้อ “ผู้บริหารสายงานมาตรฐานและคุณภาพ” ปรับปรุง เป็น ผู้บริหารส่วนงานมาตรฐานและคุณภาพ (Technostructure) หมายถึง ผู้บริหารส่วนงานมาตรฐานและคุณภาพ ได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าสำนักงาน หัวหน้างานในส่วนงานนโยบายและแผน มาตรฐาน การศึกษา งานประกันคุณภาพการศึกษา งานวิจัยและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ฯลฯ

ตอนที่ 2 ในส่วนหัวข้อ “ผู้บริหารสายงานสนับสนุน” ปรับปรุงเป็น ผู้บริหาร ส่วนงานสนับสนุน (Support Staff) หมายถึง ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาที่รับมอบอำนาจให้ รับผิดชอบด้านส่วนงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

6.3 แก้ความซ้ำซ้อนของข้อความในลักษณะที่ขยายข้อเพื่อไว้ ให้เหลือคำถามเดียวแล้ว เก็บข้อมูลสัมภาษณ์ตามจริง

6.4 ปรับปรุงแบบศึกษาเอกสารในข้อ 1 จากการศึกษาเอกสารประชุม เป็น การศึกษา คำสั่งโรงเรียนอันเป็นเอกสารหลักเนื่องจากแสดงถึงกรมอบหมายอำนาจหน้าที่แก่บุคคล คณะบุคคลตาม ฝ่ายให้รับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษา ส่วนในข้อ 2,3,4 นั้นมีอยู่ในคำสั่งโรงเรียนอยู่แล้ว ข้อ 5 คัดทิ้งเพราะไม่มีความชัดเจนและให้ศึกษาในส่วนเอกสารอื่นๆ ตามเนื้อหาที่ต้องการได้ข้อมูลมาวิเคราะห์ จริง โดยศึกษาในการหาข้อมูลเพื่อเทียบเคียงกับแบบสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 7 แบบสัมภาษณ์ไปคิดข้อความหลัก (Primary Questions) คำถามรอง (Secondary or Probing questions) และทดลองถามกลุ่มตัวอย่างเพื่อปรับปรุงคำและจัดกลุ่มชุดคำถามให้มีขอบเขตและความยืดหยุ่นเหมาะสมตามหลักของ Charls J.Stewart and William B.Cash,Jr.(1978) ครอบคลุมและ เรียงลำดับตามโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลจริงภาคสนาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการตามลำดับขั้นเพื่อนำเครื่องมือวิจัยไปติดต่อผู้บริหารการศึกษาของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานเขตกรุงเทพมหานครที่เป็นตัวแทนของประชากรในการวิจัยด้วยตนเอง ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ออกจดหมายขอความร่วมมือในการวิจัยไปยัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง 3 เขต สถานศึกษาชั้นพื้นฐานเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัย เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร การศึกษาที่เกี่ยวข้องตามระเบียบวิธีวิจัยคือการสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสาร

2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยพร้อมเครื่องมือวิจัยไปติดต่อสถานศึกษาเพื่อ แนะนำตัวและขออนุญาตทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม ทำความรู้จักสถานที่ ตัวบุคคล วางแผนการ ดำเนินการเก็บข้อมูลพร้อมทั้งนัดหมายกำหนดการในการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3. ดำเนินการศึกษาเอกสารแล้วดำเนินการสัมภาษณ์ตามตารางนัดหมายการสัมภาษณ์

4. จัดหมวดหมู่เอกสารแล้ววิเคราะห์เนื้อหา ถอดเทปสัมภาษณ์แล้ววิเคราะห์เนื้อหา
5. รวบรวมข้อมูลเพื่อประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมแล้วจะนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS และใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อศึกษาการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการของสถานศึกษาจากผู้บริหารการศึกษา รูปแบบและสภาพการกระจายอำนาจบริหารการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) หาค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางหรือแผนภูมิประกอบคำบรรยาย

2. แบบศึกษาเอกสาร (Documentary Study Form) เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักการกระจายอำนาจบริหารการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติของสถานศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบบันทึกการศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาจริงตามหลักการกระจายอำนาจบริหารการศึกษาของสถานศึกษา 4 ด้านและ 5 ส่วนงานของกรอบแนวคิดวิจัย จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น คำสั่งแต่งตั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในสายงานต่างๆ ซึ่งระบุความรับผิดชอบ บทบาทหน้าที่ อำนาจการบริหาร ฯลฯ บันทึกการประชุม ธรรมนูญโรงเรียน โครงสร้างการบริหารบุคลากร แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานผลการดำเนินงาน เป็นต้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) หาค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางหรือแผนภูมิประกอบคำบรรยาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้บริหารการศึกษาของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างจะนำมาประมวลผลเพื่ออธิบายถึงสภาพและรูปแบบการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครต่อไป